

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

ADVIES

(A) 040315-CDC-261

over

'het voorontwerp van koninklijk besluit houdende afbakening van de zone van inplanting voor elektriciteitsproductie in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht'

gegeven met toepassing van artikel 6, §2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

15 maart 2004

ADVIES

Op 6 februari 2004 ontving de COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) een brief van de minister voor Economie, Energie, Buitenlandse handel en Wetenschapsbeleid (hierna: "de minister").

In deze brief meldt de minister dat de Ministerraad van 19 december 2003 haar, in het kader van het duurzaam beheer van de Noordzee, de opdracht heeft gegeven om de CREG te verzoeken het nodige te ondernemen opdat de afbakening voor inplanting van nieuwe aanvragen voor offshore elektriciteitsproductie en de nodige aansluitingen op het elektriciteitsnet worden opgenomen in het kader van het ontwikkelingsplan van het transmissienet en het indicatief programma van de productiemiddelen voor elektriciteit.

Bovendien meldt de minister dat daarenboven beslist werd om een zone af te bakenen voor de inplanting van elektriciteitsproductie in zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen. Deze beslissing vindt haar juridische grondslag in artikel 6, §2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. De minister wenst dan ook het advies van de CREG terzake in te winnen.

Op 17 februari 2004 heeft de CREG in verband met deze adviesaanvraag de minister om enige nadere precisering verzocht. De CREG verzocht de minister meer in het bijzonder om haar de nodige preciseringen te bezorgen omtrent de beslissing van de Ministerraad van 19 december 2003, waarvan sprake is in het schrijven van de minister, tenzij de diensten van de minister een ontwerp van koninklijk besluit bedoeld in artikel 6, §2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt zouden hebben opgesteld waarover de CREG een advies kan verstrekken en dat haar kan worden overgemaakt.

De CREG heeft in dit schrijven nog benadrukt dat haar bevoegdheden terzake niet reiken tot het domein van de bescherming van het leefmilieu, maar enkel tot het bepaalde vervat in artikel 6, §2, van voormelde wet dat enkel technische en procedurele aspecten, met inbegrip van het toepassen van bestaande wetgeving, betreft.

Op 9 maart 2004 heeft de CREG van de minister een brief ontvangen met in bijlage het voorontwerp van koninklijk besluit houdende afbakening van de zone van inplanting voor elektriciteitsproductie in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht. In deze brief verzoekt de minister de CREG om haar, overeenkomstig artikel 6, §2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, advies te verlenen over het bijgevoegd koninklijk besluit.

Teneinde tegemoet te komen aan het verzoek om dit advies met spoed te behandelen, heeft de CREG zich in dit advies beperkt tot het geven van een aantal hoofdlijnen.

Het Directiecomité van de CREG keurde het onderhavige advies goed tijdens zijn vergadering van 15 maart 2004.

Rekening houdend met de gewenste spoed heeft het Directiecomité besloten het onderhavige advies onmiddellijk aan de minister over te maken, onverminderd de bevoegdheid van de Algemene Raad om over dit advies zelf een advies te formuleren.

Het advies bestaat uit twee delen. In het eerste deel geeft de CREG een aantal algemene opmerkingen. In het tweede deel wordt het ontwerp van het koninklijk besluit artikelsgewijs besproken.

I. ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Overeenkomstig artikel 6, §2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: “de elektriciteitswet”) bepaalt de Koning de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de concessies bedoeld in §1, en inzonderheid:

“1° beperkingen ter vermijding dat de bouw of de exploitatie van bedoelde installaties het gebruik van de reguliere scheepvaartroutes, de zeevisserij of het wetenschappelijk zeeonderzoek in overdreven mate zou hinderen;

2° de maatregelen die moeten worden genomen voor de bescherming en het behoud van het mariene milieu, overeenkomstig de bepalingen van voornoemde wet van 20 januari 1999;

3° de technische voorschriften waaraan de betrokken kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen moeten beantwoorden;

4° de procedure voor de toekenning van bedoelde concessies, met zorg voor een gepaste publiciteit van het voornemen tot toekenning van een concessie alsook, in voorkomend geval, voor een effectieve mededinging tussen de kandidaten;

5° de regels inzake de overdracht en de intrekking van de concessie.

De maatregelen bedoeld in het eerste lid, 2°, worden vastgesteld op gezamenlijke voordracht van de minister en van de federale minister die bevoegd is voor de bescherming van het mariene milieu.”

Aan artikel 6, §2, van de elektriciteitswet werd reeds uitvoering gegeven door het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht (hierna: “het koninklijk besluit van 20 december 2000”).

Het ontwerp van koninklijk besluit, dat thans voor advies aan de CREG wordt voorgelegd, meent rechtsgrond te vinden in artikel 6, §2, 1°, van de elektriciteitswet en beoogt de zone af te bakenen voor de inplanting van domeinconcessies in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht.

2. In artikel 6, §1, van de elektriciteitswet wordt bepaald dat de minister, met inachtneming van de bepalingen vastgesteld krachtens §2, en onverminderd de bepalingen van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, op voorstel van de CREG, domeinconcessies voor een hernieuwbare duur van maximum dertig jaar kan verlenen voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht.

Overeenkomstig artikel 6, §2, 1°, van de elektriciteitswet bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de CREG, de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de concessies bedoeld in artikel 6, §1, van de elektriciteitswet en inzonderheid de beperkingen ter vermijding dat de bouw of de exploitatie van bedoelde installaties het gebruik van de reguliere scheepvaartroutes, de zeevisserij of het wetenschappelijk zeeonderzoek in overdreven mate zou hinderen.

Rekening houdend met de bewoordingen van artikel 6, §2, 1°, van de elektriciteitswet lijkt het afbakenen van een zone voor inplanting van domeinconcessies te kunnen worden beschouwd als een beperking ter vermijding dat de bouw of de exploitatie van bedoelde installaties het gebruik van de reguliere scheepvaartroutes, de zeevisserij of het wetenschappelijk zeeonderzoek in overdreven mate zou hinderen. De beperking bestaat dan hierin dat een domeinconcessie niet kan worden aangevraagd om het even waar in de zeegebieden waarover België rechtsmacht uitoefent, doch slechts in de zone waarvan de coördinaten nauwkeurig worden vastgesteld.

De vraag kan evenwel worden gesteld of dergelijke interpretatie de bepaling vervat in artikel 6, §1, van de elektriciteitswet niet schendt door de zeegebieden zélf waarvoor de minister domeinconcessies kan toekennen te beperken, zodat het ontwerp van koninklijk besluit rechtsgrond mist.

Overeenkomstig artikel 6, §2, van de elektriciteitswet kan de Koning slechts de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de concessies bedoeld in §1 bepalen. Onder de bewoordingen 'concessies bedoeld in §1' lijken 'de domeinconcessies voor de bouw en de

exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht' te moeten worden verstaan. De beperkingen kunnen dan wellicht geen betrekking hebben op de zeegebieden zelf zonder het toepassingsgebied van artikel 6, §1, van de elektriciteitswet te schenden, doch beogen eerder voorwaarden op te leggen aan de bouw en de exploitatie van de installaties voor elektriciteitsproductie.

In elk geval is de CREG ervan overtuigd dat het afbakenen van een zone waarvoor domeinconcessies kunnen worden toegekend niet strookt met de bedoeling van de wetgever bij de redactie van artikel 6 van de elektriciteitswet en het beter zou zijn de wet aan te passen.

In de memorie van toelichting bij de elektriciteitswet wordt immers in verband met artikel 6 onder meer het volgende gezegd:

“Dit artikel beoogt een juridisch kader te creëren voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen. Hierbij wordt inzonderheid gedacht aan *offshore*-windparken in de territoriale zee (dus in de zone van 12 zeemijl vanaf de laagwaterlijn van de kust).”¹

Uit deze passage kan worden afgeleid dat de wetgever geenszins de zeegebieden die in aanmerking komen voor het toekennen van domeinconcessies wou beperken. Er kan overigens worden opgemerkt dat de zone die thans wordt voorgesteld, zich nog nauwelijks in de territoriale zee situeert, terwijl de wetgever inzonderheid dacht aan *offshore* windparken in de territoriale zee.

Niettegenstaande de CREG de minister in haar Memorandum van 22 mei 2003 voor een betere organisatie van de vrijmaking van de elektriciteits- en aardgasmarkt heeft gewezen op het ontbreken van een ruimtelijk structuurplan voor de zeegebieden waarover België rechtsmacht heeft als nuttig instrument met het oog op een vereenvoudiging van de procedure tot het bekomen van een domeinconcessie, is zij van mening dat een dergelijk initiatief op het juiste niveau van regelgeving moet worden verwezenlijkt.

De hiernavolgende opmerkingen gelden slechts in ondergeschikte orde, voor zover het advies van de CREG terzake niet wordt gevolgd.

3. Het ontwerp van koninklijk besluit houdende afbakening van de zone van inplanting voor elektriciteitsproductie in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen

---

¹ *Parl. St.*, Kamer, 1998-1999, nr. 1933/1, p. 14.

overeenkomstig het internationaal zeerecht, hoewel het nochtans net zoals het koninklijk besluit van 20 december 2000 rechtsgrond meent te vinden in artikel 6, §2, van de elektriciteitswet, wordt niet voorgesteld als een wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000.

De CREG is van mening dat het ontwerp van koninklijk besluit, aangezien het in feite beoogt bepalingen toe te voegen aan het koninklijk besluit van 20 december 2000, vanuit overwegingen van wetgevingstechniek, moet worden voorgesteld als een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000.

Het is bovendien in het belang van de aanvrager dat alle criteria die moeten vervuld worden voor de toekenning van een domeinconcessie worden samengebracht in hetzelfde koninklijk besluit.

Overeenkomstig de aanbevelingen en formules inzake wetgevingstechniek van de Raad van State van november 2001, worden, wanneer een beperkt aantal opeenvolgende artikelen in een oorspronkelijke regeling worden ingevoegd, deze in de regel genummerd met *bis*, *ter*, enz.²

4. Tenslotte neemt de CREG nota van het verzoek van de minister in haar schrijven ontvangen op 6 februari 2004 om het nodige te ondernemen opdat de afbakening voor de inplanting van nieuwe aanvragen voor offshore elektriciteitsproductie en de nodige aansluitingen op het elektriciteitsnet worden opgenomen in het kader van het ontwikkelingsplan van het transmissienet en het indicatief programma van de productiemiddelen voor elektriciteit. De CREG zal hiertoe het nodige doen en ten gepaste tijde de minister hiervan op de hoogte brengen.

II. ARTIKELSGEWIJZE OPMERKINGEN

Opschrift

5. Rekening houdend met hetgeen werd uiteengezet in paragraaf 3 van dit advies, dient het opschrift van het ontwerp van koninklijk besluit als volgt te worden vervangen:

“ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie

---

² Aanbevelingen en formules inzake wetgevingstechniek van de Raad van State, november 2001, p. 47, nr. 8.6.1.6.

van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht.”

Aanhef

6. In de aanhef zal in elk geval moeten worden verwezen naar het advies van de CREG vereist voor het aannemen van dit koninklijk besluit op grond van artikel 6, §2, van de elektriciteitswet.

Overeenkomstig artikel 6, §2, van de elektriciteitswet bepaalt de Koning de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de domeinconcessies bovendien bij een in Ministerraad overlegd besluit. Er dient bijgevolg in de aanhef ook melding te worden gemaakt van de beraadslaging in Ministerraad.

Artikel 1

7. De CREG is van mening dat artikel 1 van het ontwerp in elk geval moet worden weggelaten. Niet-regelgevende bepalingen, zoals onder meer bepalingen die alleen een bedoeling te kennen geven of aankondigen wat in de volgende artikelen behandeld wordt, horen niet thuis in een regelgevende tekst.³

De CREG stelt voor een artikel 1 op te nemen dat ertoe strekt artikel 3 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 aan te vullen met een punt 6°, dat luidt als volgt:

“6° de lokalisatie van de installatie binnen de zone bepaald in artikel 3*bis* van dit besluit”.

Op die manier wordt de toekenning van een domeinconcessie afhankelijk gemaakt van de lokalisatie van de installatie binnen de afgebakende zone, hetgeen beoogd wordt in artikel 3 van het ontwerp. Aanvragen die een inplanting van de installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, voorzien die geheel of gedeeltelijk buiten de afgebakende zone valt, kunnen bijgevolg geen domeinconcessie bekomen.

8. Men kan zich de vraag stellen of de invloed van de installaties op de toegestane activiteiten in de zeegebieden krachtens een andere wetgeving of reglementering, waarvan sprake is in artikel 3, 2°, van het koninklijk besluit van 20 december 2000, nog als toekenningscriterium moet behouden blijven. De vraag rijst met andere woorden of het respecteren van de afgebakende zone een voldoende garantie biedt dat het gebruik van de reguliere scheepvaartroutes, de zeevisserij of het wetenschappelijk zeeonderzoek niet in

---

³ Aanbevelingen en formules inzake wetgevingstechniek van de Raad van State, november 2001, p. 47, nr. 8.7.1.

overdreven mate zal gehinderd worden, dan wel of het criterium noodzakelijk blijft teneinde de invloed van deze activiteiten alsook van andere toegestane activiteiten in de zeegebieden dan scheepvaart, zeevisserij en wetenschappelijk zeeonderzoek na te gaan.

In dit verband vraagt de CREG zich af of artikel 2 van het ontwerp werd voorafgegaan door een studie over de invloed van installaties voor de productie van elektriciteit in die zone op de toegestane activiteiten in de zeegebieden, zoals onder meer scheepvaart, zeevisserij, wetenschappelijk zeeonderzoek en militaire oefeningen. De afgebakende zone bevat een gedeelte van de Thorntonbank, waarvan is gebleken naar aanleiding van eerdere aanvragen tot het bekomen van een domeinconcessie, dat daar wel degelijk invloeden op deze activiteiten bestaan.

Artikel 2

9. Artikel 2 van het ontwerp strekt ertoe de coördinaten van de zone bestemd voor de inplanting van installaties voor de productie van elektriciteit volgens projectie WGS84 vast te leggen.

De tekst van artikel 2 van het ontwerp dient, rekening houdend met het voorstel van tekst in paragraaf 7 van dit advies, te worden opgenomen in een artikel 3*bis* toe te voegen aan het koninklijk besluit van 20 december 2000.

10. De CREG merkt op dat de coördinaten van de zone bestemd voor de inplanting van installaties voor de productie van elektriciteit opgegeven worden volgens de projectie WGS84, terwijl de aanvrager op grond van artikel 4, §2, 5°, van het koninklijk besluit van 20 december 2000 gehouden is om de afbakening van het blok aan te duiden op een dieptekaart in projectie Mercator E50. De CREG acht het wenselijk dit te harmoniseren.

11. De CREG stelt vast dat de zone bestemd voor de inplanting van installaties voor de productie van elektriciteit zich hoofdzakelijk tussen de gasinterconnector en de noordoostgrens van het Belgische continentale plat bevindt, op een afstand van minimaal 22 km en maximaal 55 km van de Belgische kust. De totale oppervlakte bedraagt ongeveer 267 km² hetgeen een aanzienlijk technisch productiepotentieel inhoudt. Ongeveer drievierde van de zone heeft een waterdiepte van meer dan 20 m. Een aanzienlijk deel van het gedeelte van de Thorntonbank met een waterdiepte van minder dan 20 m dat in de zone valt, wordt ingenomen door de domeinconcessie die aan de N.V. C-POWER verleend is.

De CREG merkt op dat het inplanten van windturbines op een grote afstand van de kust en in grote waterdieptes hoge investerings- en productiekosten voor de projectontwikkelaars met zich meebrengt.

Artikel 3

12. Artikel 3 van het ontwerp beoogt de toekenning van een domeinconcessie afhankelijk te maken van de lokalisatie van de installatie binnen de zone, gedefinieerd in artikel 2 van het ontwerp. Er wordt in artikel 3 van het ontwerp immers bepaald dat de domeinconcessies toegekend op basis van het koninklijk besluit van 20 december 2000 enkel kunnen worden toegekend voor de zone gedefinieerd in artikel 2.

De CREG komt reeds tegemoet aan die idee door haar voorstel tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 zoals uiteengezet in paragraaf 7 van dit advies.

13. Bovendien is het gebruik van de verleden tijd ('togekend') in artikel 3 van het ontwerp ongelukkig aangezien het artikel de indruk zou kunnen wekken terugwerkende kracht te hebben. De CREG is van mening dat het koninklijk besluit slechts voor de toekomst kan werken, teneinde in elk geval te vermijden dat verkregen rechten van titularissen van domeinconcessies zouden worden aangetast door het afbakenen van een zone.

Artikel 4

14. Artikel 4 van het ontwerp bepaalt niet wanneer het besluit in werking treedt. Zoals reeds uiteengezet in paragraaf 13 van dit advies, is de CREG van mening dat het koninklijk besluit slechts voor de toekomst kan werken.

◆◆◆◆

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Thomas LEKANE
Directeur

Christine VANDERVEEREN
Voorzitter van het Directiecomité